

ZAMONAVIY TA'LIM TENDENSIYALARI VA TA'LIMDAGI O'ZGARISHLAR

G'afforov Javohir Farhodjon o'g'li
Qarshi xalqaro universiteti assistent-o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada zamonaviy ta'lism olishdagi yangiliklar va dasturiy ta'minotlar mavzusida keng ma'lumotilar mavjud. Masofaviy ta'lism tizimi, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, o'qitishning innovatsion usullari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari kabi muhim yangiliklar zamonaviy ta'limda qo'llanilmoqda. Bu texnologiyalar o'quvchilarining o'r ganish motivatsiyasini aniqlash, o'z faoliyatini ta'minlash va yangi bilimlarni jalb qilishda muhim ahamiyatga ega. Onlayn ta'larning o'sishi ham katta ahamiyat ega. COVID-19 pandemiyasi bilan birga onlayn ta'larning o'sishi va bu yo'lda ta'lism sifatini saqlab qolish va ta'minlashning eng samarali usullari ushbu maqolada yoritilgan.*

Kalit so'zlar: Standartlarga asoslangan baholash, Finlyandiya ta'limi, startap education, mobil ta'lim, onlayn ta'lim, aralashtirilgan ta'lim, uyda ta'lim.

СОВРЕМЕННЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ИЗМЕНЕНИЯ В ОБРАЗОВАНИИ

Гаффоров Жавохир Фарходжон угли
Ассистент преподавателя Каршинского международного университета

Аннотация: В данной статье содержится обширная информация по теме новостей и программного обеспечения в современном образовании. В современном образовании используются такие важные инновации, как система дистанционного образования, современные педагогические технологии, инновационные методы обучения, информационно-коммуникационные технологии. Эти технологии важны для определения учебной мотивации учащихся, обеспечения их собственной деятельности и привлечения новых знаний. Рост онлайн-образования также значителен. В этой статье рассматриваются рост онлайн-образования в условиях пандемии COVID-19 и наиболее эффективные способы поддержания и обеспечения качества образования.

Ключевые слова: Оценка на основе стандартов, финское образование, startap-обучение, мобильное образование, онлайн-обучение, смешанное обучение, домашнее обучение.

MODERN EDUCATIONAL TRENDS AND CHANGES IN EDUCATION

Gafforov Javokhir Farkhodjon ugli
Assistant teacher at Karshi International University

Abstract: This article contains extensive information on the topic of news and software in modern education. Important innovations such as distance education system, modern pedagogical technologies, innovative teaching methods, information and communication technologies are used in modern education. These technologies are important in determining the learning motivation of students, ensuring their own activities and attracting new knowledge. The growth of online education is also significant. The growth of online education with the COVID-19 pandemic and the most effective ways to maintain and ensure the quality of education along the way are covered in this article.

Keywords: Standards-based assessment, Finnish education, startup education, mobile education, online education, blended learning, home education.

KIRISH

Doimiy rivojlanib borayotgan ta'lif landshaftida o'zgarishlar oqimlarini boshqarish ham o'quvchilar, ham o'qituvchilar uchun juda muhimdir. Bir paytlar an'anaviy amaliyotlar va statik metodologiyalar bilan tavsiflangan ta'lif sayohati endi innovatsiyalar va moslashishning aniqlanmagan suvlari tomon suzib bormoqda. Zamonaviy ta'lif dengizi bo'ylab ushbu sayohatni boshlaganimizda, bizni boshqaradigan kompas zamonaviy tendentsiyalar va o'zgarishlarning o'zgaruvchan to'lqinlariga mos kelishi kerakligi tobora ayon bo'ladi.

21-asrning boshi ijtimoiy-iqtisodiy, texnologik va pedagogik yutuqlarning uyg'unlashuvi natijasida ta'limda chuqur paradigma o'zgarishini e'lon qildi. An'anaviy sinf xonalari o'z o'rnini shaxsiylashtirilgan ta'lif, raqamli integratsiya va o'quvchilarga yo'naltirilgan yondashuvlar ustunlik qiladigan dinamik o'quv muhitiga bo'shatib bermoqda. O'qituvchilar va o'quvchilar ushbu yangi davrga suzib kirishar ekan, ular ta'lif ufqini shakllantiradigan ko'plab rivojlanayotgan tendentsiyalar va transformativ o'zgarishlarga duch kelishadi.

To'xtovsiz rivojlanib borayotgan ta'lif manzarasida o'zgarishlar shamollari misli ko'rilmagan kuch bilan esmoqda. Biz yangi davr bo'sag'asida turib, ta'lif sohasida ro'y berayotgan zamonaviy tendentsiya va o'zgarishlarni tushunish va qabul qilish zaruratga aylanib bormoqda. Texnologik taraqqiyotdan tortib pedagogik innovatsiyalargacha an'anaviy ta'limning o'zi qayta tiklanmoqda. Biz o'quvchilar va o'qituvchilar uchun ta'lif tajribasini o'zgartiradigan dinamik o'zgarishlar va rivojlanayotgan tendentsiyalarni o'rganish uchun sayohatga chiqamiz. Shaxsiylashtirilgan ta'lif, texnologik integratsiya va talabaga yo'naltirilgan yondashuvlar sohalarini o'rganayotganimizda bizga qo'shiling, bu esa harakatga keltiruvchi o'zgaruvchan kuchlarni ochib beradi.

Adabiyotlar tahlili

Ta'limning zamonaviy tendentsiyalari - bu butun dunyoda ta'limni rivojlantirish uchun o'zgarishlar va boy tajribalarni keltirib chiqaradigan jarayonlar. Nwabueze (2011) ta'limni har qanday jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy rivojlanishi uchun ishchi kuchini ishlab chiqaradigan sanoat sifatida ko'radi. Chesser (2013) ta'kidlashicha, ta'lim unga qanday qarashga qarab ko'p shakllarda paydo bo'ladi. U talabalarni muvaffaqiyatli o'quv dasturlari uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlaydi.[1]

Ken Robinson nutqlar, maqolalar, maslahatlar va o'qitish orqali ta'limni o'zgartirish uchun harakat qildi. Uning fikricha, ta'lim o'zgarishi kerak, chunki ko'pchilik o'quvchilar nimani o'rganishi kerakligini yoki nimani o'rganishni xohlamasligini bilmaydi. O'zgarishlarni ma'murlar yoki rahbarlar emas, balki odamlar, talabalar va o'qituvchilar yaratishi kerak deb hisoblaydi.[2]

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu maqolada biz ta'limning zamonaviy tendentsiyalari va ta'lim landshaftini qayta shakllantirayotgan o'zgarishlarni o'rganishga kirishamiz. Talabaning individual ehtiyojlariga moslashtirilgan shaxsiy ta'lim tashabbuslaridan tortib texnologiyani pedagogik amaliyotga uzlusiz integratsiya qilishgacha, biz ta'limni olg'a siljituvchi transformatsion oqimlarni o'rganamiz. Bundan tashqari, biz ushbu tendentsiyalar o'qituvchilar va o'quvchilarning rollarini qanday qayta belgilashini, umrbod ta'lim, moslashuvchanlik va innovatsiyalar madaniyatini rivojlantirishni ko'rib chiqamiz.

Tahlil va natijalar muhokamasi

Standartlarga asoslangan baholash: Ko'pgina o'qituvchilar harflarni baholashga alternativalarini qidirmoqdalar. Ba'zilar an'anaviy baholash usullari o'quvchilarning muvaffaqiyatini aniq o'lchamaydi, deb xavotirda.[3] Standartlar asosidagi baholash o'quvchilarning darsda o'rgangan ko'nikmalarini qanchalik rivojlanganligini o'lchaydi va qayta topshirish imkoniyatini beradi. Oxir oqibat, talabalar A dan F gacha bo'lgan shkala bo'yicha baho berishdan ko'ra, kontseptsiya uchun malakaga erishgan yoki yo'q deb baholanadi. Shunday qilib, talabalar malakali bo'lgunlaricha va tushkunlikka tushmaguncha ko'nikmalarini mashq qilishni davom ettirishlari mumkin.[4]

Finlyandiya ta'limi- Finlyandiya standartlarga javob berish va yuqori o'rinlarga chiqish o'rniga, barchaga sifatli ta'lim berishga e'tibor qaratadi. Ushbu ro'yxatdagi boshqa ko'plab qarashlardan farqli o'laroq, Finlyandiya beshinchchi sinfgacha maktab o'quvchlari o'zaro raqobat qilishmaydi hatto baholanishmaydi ham. Tizim jazo choralariga ham ishonmaydi, lekin ishonch va tenglikni rag'batlantiradi.

Startap Education - Startap va ta'lim sekin-asta bir-birini topib, bir-biri bilan bog'lanishga harakat qilmoqda. Yagona muammo shundaki, ta'limdagi byurokratiya sekin o'zgarishlarni keltirib chiqaradi. Ammo, bu o'zgarish sodir bo'lganda, tez o'zgarish va innovatsiyalar talabalar va o'qituvchilarga rivojlanish va o'rganish uchun ekotizim beradi.

Mobil ta'lif Biz global jamiyat sifatida harakat qilamiz, shuning uchun qayerga borsak ham smartfonlarimizni o'zimiz bilan olib yuramiz. Suhbatlar o'rtasida biz pastga qaraymiz va ongimizga kerakli yoki qiziqarli deb o'ylagan narsaga e'tibor qaratamiz. Shunday qilib, ta'lif, hech bo'limganda eng kerakli jihatlarda, u yerda ham bo'lishi lozim. U bizning sayohatlarimizda, injiqliklarimizda, xohish – istaklarimizda biz bilan birga yuradi. Agar butun dunyo bo'ylab noutbuklarimiz biz bilan bo'lsa, ta'lif texnologiyalar yordamida biz bilan birga bo'ladi.

Onlayn ta'lif - bugungi kunda ta'lif ro'yxatidagi mashhur tendentsiya - bu onlayn ta'lif. COVID-19 ta'siri tufayli dunyo bo'ylab 1,2 milliarddan ortiq bola mакtabga bormaydi. Bloklash holati yuzaga keldi va deyarli butun dunyoga tarqaldi. Oq'ir vaqtarda o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yuzma-yuz darslar mumkin emas. Ko'pgina an'anaviy darslar onlayn darslarga aylanadi. Onlayn ta'lif esa ta'lif sifatini saqlab qolish va ta'minlashning eng samarali usuli bo'lib tuyuladi. Covid pandemiyasi tugashi bilan onlayn ta'lif o'sishda davom etmoqda.[5]

Aralashtirilgan ta'lif - Texnologiyaning rivojlanishidan beri aralash ta'lif hech qachon mashhur ta'lif tendentsiyalari ro'yxatidan chiqmagan. Ushbu usul yordamida siz ham yuzma-yuz, ham masofaviy o'qitish usullaridan foydalanishingiz mumkin. Shu tufayli o'quvchilar o'rganish markaziga aylanadi. Shu bilan birga, o'qituvchilar o'quvchilarni yo'naltirish uchun murabbiy rolini o'taydi. Ushbu zamonaviy tendentsiya nafaqat o'quvchilarning o'rganish tajribasini oshiradi, balki ularning o'rganish motivatsiyasini ham uyg'otadi.

Uyda ta'lif- Uyda ta'lif haqida eshitganmisiz? Ha, bu so'nggi yillarda mashhur tendentsiyalardan biriga aylanish arafasdia . Umuman olganda, uyda o'qitish uyda ta'lifni anglatadi. Boshqacha qilib aytganda, ota-onalar farzandlarini davlat yoki xususiy mакtabga berishdan ko'ra, uyda o'qitadilar. Ushbu ta'lif uslubida endi ota-onalar ham o'qituvchi bo'lishadi. Ular o'z farzandlari uchun o'ziga xos o'quv dasturlari va mos usullarni yaratishlari mumkin. [6]

Xulosa va takliflar

Xo'sh, 2024-2027 yillarda ta'lif sohasidagi mashhur tendentsiyalarning yuqori qismida sizning sevimlilaringiz qaysi? Va bu sohadagi kelajakdagi tendentsiyalarni qanday bashorat qilasiz?

Xulosa qilib aytganda ta'lif muayyan ishlар uchun zarur bo'lgan zarur ko'nikmalar, bilimlar va malakalar bilan qurollantiradi. Ta'lif muassasalari, kutilmagan holatlar (COVID-19 kabi) favqulodda vaziyatlarda ham ta'lifning ochiq va samarali bo'lishini ta'minlash uchun masofaviy ta'lif imkoniyatlarini yaxshilashga sarmoya kiritishlari kerak.

ADABIYOTLAR:

1. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
2. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
3. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
4. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
5. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
6. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
7. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
8. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
9. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
10. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
11. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
12. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
13. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
14. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
15. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
16. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,

17. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
18. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
19. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
20. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
21. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
22. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman,
23. R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
24. Nwabueze, A. I. & Isilebo, N. C. (2022). Modern trends in educational development. In Y.M. Abdulrahman, R.O. Anyaogu, N.J. Izuagba & R.O. Osim (Eds.) International and comparative education: Cross-cultural approach (Pp. 545-558). Port Harcourt: Celwil Publishers.
25. <https://www.teachthought.com/education/how-to-escape-educations-death-valley/>
26. Long, Cindy. Are Letter Grades Failing Our Students? National Education Association. August 19, 2015. <https://www.nea.org/advocating-for-change/new-from-nea/are-letter-grades-failing-our-students>.
27. Westberry, L. Grading for Mastery, Not Mystery. ASCD. July 11, 2019. <https://www.ascd.org/el/articles/grading-for-mastery-not-mystery>.
28. <https://atomisystems.com/elearning/advantages-of-distance-learning-for-learners/>
29. <https://atomisystems.com/elearning/10-popular-trends-in-education/>